

Ny politisk organisation för bättre styrning och beslut

I landstingets politiska organisation är det endast styrelsens ledamöter som har verksamhets- och budgetansvar. Fullmäktiges beredningar ska enligt fullmäktiges arbetsordning bland annat "bereda ärenden av långsiktig och strategisk karaktär", "följa upp och utvärdera fullmäktiges beslut" samt arbeta med sina specifika frågor.

Idag känns det alltmer otillfredsställande att så få politiker i landstingets politiska organisation har direkt anknytning till verksamheterna, samtidigt som landstingsstyrelsen allt oftare kritiserar för bristande verksamhetsstyrning. Landstingets verksamhet är omfattande och komplicerad. Det är inte rimligt att styrelsens 13 ledamöter är de enda med verksamhetsansvar, det är slöseri med den kunskap och förmåga som fullmäktiges övriga ledamöter besitter. Dagens organisation är otidsenlig.

Fram till 1992 hade landstinget en traditionell organisation med styrelser, nämnder och direktioner. 1992 införde landstinget en ny politisk organisation med utskott. "Syftet med den nya organisationen var att den skulle ge möjlighet för de förtroendevalda att ägna sig åt mål, ramar och prioriteringar och därmed tydliggöra uppgiften som allmänhetens företrädare." Ledorden var demokrati och effektivitet. För att få bättre överblick och styrning över landstingets ekonomi och verksamhet placerades allt budget- och driftsansvar hos landstingsstyrelsen. För att bibehålla en bred politisk representation ökade antalet fullmäktigeledamöter från 45 till 55 st.

Efter 10 år var dock missnöjet med utskotten utbrett, hos såväl politiker som tjänstemän. "Man ansåg i allmänhet att fullmäktige fortfarande fungerade stelbent och att rollerna för utskotten inte kunnat klargöras." Demokratien hade inte "vitaliserats". 2003 ersattes därför utskotten av fullmäktigeberedningar för att tydliggöra fullmäktiges styrande roll. Syftet var bland annat att ge de förtroendevalda "ett avgörande inflytande över beredningsarbetet inom landstinget" samt öka medborgarperspektivet. Den politiska organisationen skulle bli mer flexibel. Rollerna i organisationen och ansvarsfördelningen mellan organisationens olika delar skulle bli tydliga.

Sedan 1992 har målsättningen varit att samtliga fullmäktigeledamöter ska få plats i ett politiskt organ. I och med de ekonomiska svårigheter som drabbat landstinget de senaste åren samt bildandet av Regionförbundet har dock denna målsättning övergivits. Antalet beredningar har successivt minskats under åren från 4 st till dagens 2 st, så att platserna inte räcker till för fullmäktiges ledamöter idag.

Varje tid kräver sin lösning. Direktionerna avskaffades för att ge möjlighet till bättre ekonomisk styrning. Nuvarande organisation där allt drifts- och budgetansvar är samlat hos landstingsstyrelsen har funnits i 20 år, och den kritiserar framför allt för bristande ledning och styrning.

Misslyckandet med försöken att bilda en Mittregion innebär att Jämtlands läns landsting ensamt äger frågan om sin egen politiska organisation, utan att behöva ta hänsyn till en nära förestående sammanslagning med Västernorrlands län. Bildandet av Regionförbundet Jämtlands län och överförandet av icke-sjukvårdsrelaterade verksamheter dit innebär också att landstingets verksamhet är mer renodlad. Därutöver togs ett beslut ifjol att förändra landstingets förvaltningsorganisation, med införande av verksamhetsuppdelade Centrum.

Tiden är således mogen för en motsvarande förändring av den politiska organisationen. Landstingsfullmäktige har beslutat att tillsätta en särskild beredning med uppgift att se över den politiska organisationen. Miljöpartiets målsättning är att landstinget avskaffar organisationen med beredningar, och inför ett antal verksamhetsanknutna nämnder med budget- och verksamhetsansvar i likhet med hur kommunala nämnder fungerar. Bättre verksamhetsstyrning kräver fler verksamhetsanknutna politiker.

Vi yrkar därför

Att landstinget förbättrar verksamhetsstyrningen genom en ny politisk organisation bestående av verksamhetsanknutna nämnder med budget- och verksamhetsansvar

2012-05-28

Anna Hildebrand

Owen Laws

Karin Österberg

Katrin Wissing